

Bankovníctví čeká proměna. Stejně jako advokacii.

Oblast financí zažívá docela silné „zemětřesení“. Světem otřásla aféra kolem uniklých dokumentů právní kanceláře Mossack Fonseca, Evropská unie chystá celou řadu opatření, jak zabránit daňovým únikům, větší přehled mají mít státy také o majetku lidí a firem, značná regulace čeká oblast úvěrů. O tom, co všechno se vlastně chystá a jaké to může mít dopady, jsme hovořili s Mgr. Robertem Němcem LL.M., JUDr. Václavem Bílým LL.M., Ph.D. a JUDr. Martinem Aschenbrennerem LL.M., Ph.D. partnery významné české advokátní kanceláře PRK Partners.

S trochou nadsázky se dá říci, že oblast financí se otřásá v základech. Snad největší změny ale čekají oblast bankovníctví...

Robert Němec: Bankovníctví není jediným segmentem, kterému je v následujících letech předpovídána revoluční proměna. Naopak, je jedním z dlouhé řady služeb, a do stejné řady patří třeba i advokacie. Vlivy, které mají přinést proměnu, stejně jako proměna sama, jsou stejné nebo obdobné v našem oboru jako v tom bankovním... Další vlna vstupu umělé inteligence, skok v oblasti zpracování dat, přesun velké části služeb do kybernetického prostoru, vznik hybridních služeb na pomezí klasického bankovníctví a nových služeb, intenzivní provázání lidské pracovní síly a technologie, změny v oblasti HR – odliv části sil a rekvalifikace ostatních, vznik nových providerů, nových obchodních modelů, nových produktů, tlak na banky, aby začaly poskytovat i jiné, než klasické finanční služby.

Výsledkem má být další liberalizace bankovních a obecně finančních služeb, myšleno liberalizace jako zpřístupnění klientovi. Na druhé straně vidíme jiný trend, v některých ohledech protichůdný, a tím je další nárůst regulace. My jsme právníci, takže ty první, tzv. disruptivní trendy, necháme analytikům a konzultantům a budeme se soustředit na regulaci.

Robert Němec

Martin Aschenbrenner: Obecně se dá říci, že největší změny v oblasti bankovníctví se týkají neustálého zpřísnování regulace. Na jedné straně je to zpřísnující se regulace v oblasti obezřetného podnikání bank, která bankám téměř znemožňuje akceptovat rozumnou míru rizika v oblasti komerčních úvěrů a k tomu se přidává zpřísnující regulace v oblasti spotřebitelských úvěrů, která je momentálně ve druhém čtení v Parlamentu.

Václav Bílý: Tady se dá dobře ukázat provázanost proměny jednotlivých segmentů – změny v bankovníctví mají a budou mít určité dopad i na advokátní kanceláře. Například dále ubudou mandáty spočívající v přípravě víceméně standardní úvěrové dokumentace, jelikož tato část se již stává komoditou. Sofistikovanější, na míru šité transakce dle mého soudu zůstanou specializovaným advokátům i nadále. Také regulatorika, poslední dobou stále expandující, skýtá advokátům velký prostor i do budoucna.

Robert Němec: Nabízí se otázka, jak můžou banky do budoucna využít faktu vysoké míry regulovanosti a kontroly, která nad nimi visí. Jedna z možností je právě dobrá pověst tohoto odvětví pokud jde o relativně vysokou bezpečnost služeb a ochranu dat. Tedy je možné, že banky v budoucnu najdou způsob jak šířeji prodat pověst kontrolovaného a tudíž zdravého, bezpečného a důvěryhodného partnera i za hranicemi jejich původního působení.

Zmínili jste nový zákon o spotřebitelském úvěru. Ten nyní míří do závěrečného čtení ve sněmovně. Na jaké všechny úvěry tento zákon „dopadne“? Zůstanou nějaké mimo úpravu tohoto zákona?

Martin Aschenbrenner: Především si musíme uvědomit, že do působnosti regulace nespádají jen banky: zákon dopadne na jakékoli formy úvěrování spotřebitelů ze strany podniků. Nebude se týkat jen úvěrů od finančních institucí, ale také prodeje zboží ze strany různých obchodů. Potíž je v tom, že zákon nerozlišuje, zda v pozici zákazníka nakupujícího na splátky vystupuje důchodkyně z Malé Lhoty nebo finančně protřelý manažer, ani jestli je poskytovatelem úvěru banka, velký obchodní řetězec či drobný živnostník z Malé Lhoty. Jedná se tu přímo o ideovou podstatu regulace

spotřebitelských úvěrů a do jaké míry a v jakých případech je žádoucí, aby stát vstupoval do soukromoprávního vztahu a jeho vytváření. Na jedné straně je třeba zajistit, aby zákazník dostal jasnou a pravdivou informaci o podmínkách úvěru nebo splátkového nákupu, na straně druhé by stát neměl nadměrnou ochranou zbavovat spotřebitele odpovědnosti za svá rozhodnutí. Z mého pohledu nový zákon v některých případech vychyluje rovnováhu až příliš tím druhým směrem, což může vyústit v horší dostupnost úvěrů a jejich zdražení pro všechny.

Jaké jsou ty největší změny, které by zákon mohl přinést?

Václav Bílý: Plánovanou regulaci spotřebitelských úvěrů lze rozdělit na dvě základní části. Produktová část se v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady zabývá otázkou, co je spotřebitelský úvěr a co je úvěr na bydlení, upravuje informační povinnosti poskytovatelů úvěrů, způsob posuzování žadatele a upravuje některé smluvní podmínky úvěrů. V souladu s požadavky evropské směrnice mezi spotřebitelské úvěry nově přidává také hypotéky. Tato regulace dopadá na veškeré spotřebitelské úvěry, čímž se rozumí každá odložená platba, peněžitá zápůjčka, úvěr nebo jiná obdobná finanční služba.

Návrh zákona dále obsahuje tzv. institucionální regulaci, která rozděluje subjekty na bankovní a nebankovní poskytovatele úvěrů a osoby oprávněné zprostředkovat spotřebitelský úvěr, přičemž veškeré tyto subjekty se dostávají do sféry regulace České národní banky.

Václav Bílý

Největší problémy představují nebankovní instituce, tedy s výjimkou těch několika značkových. Své klienty dostanou často jen do potíží. A takových poskytovatelů půjček jsou dnes desítky tisíc. Nová norma by jejich počet měla zredukovat. Jak?

Robert Němec: Statistické údaje ministerstva financí hovoří až o 57 000 nebankovních subjektech na poli poskytování a zprostředkování spotřebitelských úvěrů. Cílem regulace je nepochybně snížení tohoto počtu.

Ale pozor, nebankovní subjekty nelze házet do jednoho pytle – je mezi nimi řada seriózních společností z ČR i ze zahraničí, které mají transparentní kapitálovou strukturu a chovají se zodpovědně. Samozřejmě, že najdete i takové, kteří používají predátorské praktiky. Ale tak tomu je

ve všech segmentech.

Dohled nad všemi poskytovateli půjček, tedy i těmi nebankovními, by podle návrhu měla vykonávat ČNB. Je to vůbec reálné? Vždyť sama ČNB se tomuto kroku brání.

Václav Bílý: Vzhledem k uvedenému množství poskytovatelů se ČNB nelze divit. Dojde-li k významnému snížení jejich počtu, může se situace změnit. Další možností je zvýšení kapacit na straně ČNB. To ale povede k růstu nákladů a zatížení veřejných rozpočtů.

Domníváte se, že je reálné, aby zákon touto cestou lichváře skutečně vymýtil? Nestane se spíš to, že se nebudou pohybovat na hraně zákona, tyto společnosti budou působit dále, ale zcela mimo zákony?

Martin Aschenbrenner: Příliš přísná regulace se stane de facto prohibicí, což může vést k přesunu řady obchodů do ilegality. Poskytování spotřebitelských úvěrů se tak může částečně dostat do nezákonné sféry mimo státní dohled. Dovolil bych si například poukázat na obdobné zkušenosti se zpřísněním spotřebitelských úvěrů na Slovensku, které šlo daleko nad rámec směrnice a nastavilo požadavky na nebankovní subjekty tak přísně, že několik významných poskytovatelů z trhu odešlo. Může se jednat o společnosti, které v důsledku negativní publicity nejsou příliš oblíbené, ale jsou transparentní a pohybují se v legálních mezích, byť třeba poskytují úvěry za velmi přísných podmínek. Jejich odchodem z trhu se zájem o úvěry nijak nesnížil. Proto existuje reálná obava, že ti spotřebitelé, kteří nedosáhnou na spotřebitelský úvěr od bankovních či nebankovních poskytovatelů v důsledku přísné regulace, propadnou tímto sítím do ilegální sféry.

Martin Aschenbrenner

Všechny finanční instituce budou mít povinnost si prověřit úvěruschopnost žadatele. Pokud tak neučiní, bude se moci klient (který se dostane do potíží se splácením) dovolávat neplatnosti úvěrové smlouvy. Není to trochu nebezpečný instrument? Jak by to mohlo fungovat v praxi?

Robert Němec: Podle mého názoru může být největším problémem interpretace některých relativně široce definovaných povinností poskytovatele úvěru.

Dobrym prikladem je posuzovani uveruschopnosti zadatele a na to navazujicich sankci. Pokud je uver poskytnut, anzi by byla uveruschopnost dlužnika řadně posouzena, sankci je relativni neplatnost uverove smlouvy s tim, že dlužnik je sice povinen vratit věřiteli poskytnutou jistinu uveru, ale bez uroků a v době odpovídajici jeho možnosten. Paradoxně tak tedy není sankcionován dlužnik za neplnění svého závazku, nýbrž věřitel, respektive jeho vkladatelé. Sankce neplatnosti je přitom sankci zcela fatální. Muže docházet ke značně velkému rozložení splátek na dlouhou dobu bez jakékoli finančni kompenzace.

Pro poskytovatele uverů jsou tu velká rizika, jelikož se jedná o poměrně vágní právní oblast. Co je náležitě posouzení uveruschopnosti? Jedná se o objektivni kategorii? Znamená to, že u každého dlužnika, jenž nebude schopen splácet svůj uver, byla špatně posouzena jeho uveruschopnost? Obávám se, že to tak muže být interpretováno, protože podle důvodové zprávy je poskytovatel uveru povinen vzít v potaz jak stávající situaci klienta, tak i skutečnosti, které lze na základě informací dostupných před uzavřením smlouvy s vysokou pravděpodobností očekávat. To je podle mého názoru v podstatě vyhodnocení jakéhokoli budoucího rizika. Patří mezi ně i ztráta zaměstnání, onemocnění či vznik závazků jako třeba odpovědnost za škodu, které budou dlužnikovi bránit ve spláčení uveru?

Václav Bílý: Ustanovení o neplatnosti smlouvy o uveru vnímám jako krok nesprávným směrem. Je otázkou, jak daleko má ochrana spotřebitele obecně jít. Podle mého názoru není žádoucí, aby spotřebitel byl vnímán jako nesvéprávní bytost a zbavován vlastní odpovědnosti za své chybné kroky. Dlužnikům, kteří od počátku nejsou v dobré víře, poskytně diskutované ustanovení prostor pro vyhýbání se svým povinnostem či alespoň jejich oddálení. Důsledkem pro uverující subjekt bude větší formalizace schvalovacího procesu, a tedy zvýšená časová i finančni náročnost uverového procesu. To se nejspíše projeví i ve zdražení uverů, takže pro poctivého spotřebitele bude mít uvedené ustanovení spíše negativni účinky.

Ustanovení určená k co největší ochraně spotřebitele mohou být zneužívána a vést k hromadným účelovým žalobám, jak se již v minulosti stalo například u kauzy tzv. bankovních poplatků. Nekritizují zde snahu o ochranu spotřebitele, ale ptám se, zda je přiměřená a varuji před jejím zneužíváním.

Neplatí ale povinnost prověřit uveruschopnost zadatele již v současnosti?

Václav Bílý: Platí, ale její nedodržení není zatím spojeno s neplatností smlouvy. Sankce jsou pouze veřejnoprávního charakteru u regulovaných subjektů, civilněprávním dopadem je pak skutečnost, že spotřebitel uver nesplatí, což by dle mého soudu mělo představovat pro uverující subjekt dostatečný motiv k tomu, aby včas prověřil bonitu zájemce.

Rád bych se zamyslel i nad otázkou úpravy posuzování uveruschopnosti spotřebitele a s tím souvisejících sankcí ve světle původního smyslu a účelu bankovní regulace. Bankovní dohled vznikl zejména proto, aby peněžni ústavy obezřetně hospodařily s našimi prostředky. Z toho také vyplývají pravidla obezřetnosti při půjčování těchto prostředků dalším subjektům. Dnes se však situace dostává do opačné polohy, kdy banka nemá jen odpovědnost vůči vkladateli, který jí prostředky svěřil, ale vůči dlužnikovi, který si od ní prostředky půjčuje.

Zákonodárce možnost zneplatnění úvěrové smlouvy, stejně jako další opatření v navrhovaném zákoně, zdůvodňuje potřebou větší ochrany spotřebitele. Mohou však uvedená opatření spotřebitele skutečně ochránit? A je vůbec úkolem legislativy chránit lidi proti jejich vlastní neznalosti?

Robert Němec: Toto je pochopitelně filozofická otázka. Osobně se domnívám, že stát má vést občany k odpovědnosti a vzdělávat je k finanční gramotnosti. Měla by platit stará dobrá zásada, že závazky se mají plnit. Zpřísněná regulace jde opačným směrem, chrání občany před vlastní nezodpovědností a trestá za to všechny ostatní, kteří své závazky řádně plní. V konečném důsledku na to totiž vždy doplatí ti poctiví dlužníci, kteří v rámci zvýšených úrokových nákladů budou věřitelům kompenzovat nedobytné pohledávky, respektive vkladatelé, kteří budou dostávat minimální nebo žádné úroky ze svých vkladů.

Jak je to s přístupem ke kapitálu ze strany poskytovatelů půjček a spotřebitelských úvěrů? Nepředstavují agresivní praktiky ze strany některých těchto společností systémové riziko i na straně jejich pasiv? Tedy riziko, že u nich uloží prostředky vkladatelé, kterým v případě neúspěchu poskytovatele půjček hrozí, že o své vklady přijdou? Nezvýší se toto riziko v důsledku nové regulace, která může pro některé poskytovatele znamenat konec?

Martin Aschenbrenner: Přístup ke kapitálu prostřednictvím vkladů od veřejnosti je výsadou bank, které za to platí nutností mít licenci a dodržovat celou řadu předpisů. A také tím, že musí strpět intenzivní dohled ze strany ČNB. Je tomu tak právě proto, že v případě bank spravujících naše prostředky a úspory existuje veřejný zájem na tom, aby podnikaly obezřetně a nepřijímaly nadměrná rizika, která by mohla ohrozit jejich schopnost dostát závazkům vůči vkladatelům.

Je třeba si uvědomit, že přijímání vkladů nemusí nutně znamenat pouze nabídku klasických depozitních produktů bank, ale například i soustavné vydávání dluhopisů ze strany subjektů, jejichž předmětem činnosti je poskytování úvěrů. Toto je z hlediska nebankovních poskytovatelů půjček daleko závažnější omezení než zákaz běžných depozitních produktů. Omezuje totiž celkem podstatným způsobem možnosti dluhového financování nebankovních poskytovatelů půjček. Nejběžnější alternativou dluhopisů je bankovní půjčka, ovšem v tomto případě by si měl vlastně konkurent půjčovat od konkurenta, což představuje konflikt zájmů.

Je tedy celkem důležité, aby omezení nebankovních poskytovatelů půjček vydávat dluhopisy dopadalo skutečně jen na situace, kdy takové dluhopisy jsou ekvivalentní příjmu depozit od

veřejnosti a nebylo vykládáno zbytečně extenzivně. ČNB vydala k této problematice stanovisko, ovšem pokud vím, soudy k této problematice postoj zatím nezaujaly.

Přesuňme se od úvěrů do jiné oblasti, která ovšem finanční trh rovněž nemalou měrou ovlivňuje. Oblastí financí v poslední době otřásla aféra kolem uniklých dokumentů právní kanceláře Mossack Fonseca, která pomáhá klientům zakládat v daňových rájích firmy a tím ušetřit na daních. Na seznamech jsou vlivní politici, podnikatelé, sportovci a další. Mezi nimi je údajně i více než 200 českých jmen. Jaký toto všechno může mít podle Vás dopad?

Václav Bílý: Globální dopad celé aféry bude vhodnější hodnotit s odstupem času. Mediální dopad byl zejména na počátku značný, neboť zveřejnění konkrétních jmen představuje pro veřejnost nepochybně zajímavou informaci. Považuji za důležité zmínit, že pokud se někdo objeví na podobném seznamu, nemusí to ještě znamenat, že se dopustil daňového deliktu či dokonce spáchal trestný čin. Motivy pro založení entity v zahraničí mohou být různé a zcela legitimní. Je také možné, že způsob získání těchto informací může problematizovat jejich použitelnost v konkrétním správním či soudním řízení. Tyto informace však mohou příslušným českým státním orgánům veřejné moci poskytnout určitá vodítka pro vyšetření konkrétních daňových kauz.

Dá se vůbec nějak zabránit tomu, aby se opakovalo to, co aféra Panama Papers odhalila? Tedy že si tisíce lidí a firem ukrývají své finanční prostředky do daňových rájů? Mohla by být řešením třeba přísnější a jednotná daňová pravidla v rámci EU? A jak by mohla být prospěšná jednotná černá listina daňových rájů, kterou chce EU dát dohromady do léta?

Martin Aschenbrenner: Na snaze udržet informace o svém majetku jako důvěrné ještě nemusí být nic špatného – každý se svým majetkem může nakládat dle libosti a existuje řada legitimních důvodů, proč se o něm nešířit. Na druhou stranu je jasné, že kdo majetek získá nepoctivě anebo nezaplatí daně, bude mít zájem na tomtéž. Je tedy potřeba posuzovat případ od případu a nelze automaticky předpokládat, že dotčená osoba je vedena nějakými nekalými důvody. Je však zjevné, že pokud takto skrývá majetek například osoba ve veřejné funkci a rozsah majetku přesahuje to, co si legitimně mohla vydělat, je potřeba, aby tuto skutečnost přesvědčivě vysvětlila a měly by se o to zajímat příslušné orgány veřejné moci.

V souvislosti s touto kauzou se ozývá volání po transparentnosti. „Na stole“ je tak návrh, že by v každé zemi EU měl existovat registr se jmény koncových vlastníků nejen firem, ale

také fondů (včetně svěřenských) a trustů. Domníváte se, že je to reálné? A komu by takové registry měly být přístupné?

Václav Bílý: Daňová kriminalita je samozřejmě společensky škodlivým jevem, proti němuž je třeba bojovat. Zároveň je ale třeba hájit základní svobody podnikatelů a lidí obecně, mezi něž nepochybně patří také ochrana soukromí. Domnívám se, že je třeba nalézt rovnováhu mezi potřebou stíhat daňové delikty a zároveň chránit konkrétní subjekty před zneužitím informací nacházejících se v takových registrech, ať již ze strany orgánů veřejné moci nebo soukromých subjektů. Nejsm proto příznivcem neomezené veřejné přístupnosti takového registru, nebránil bych se ale možnosti orgánů činných v trestním řízení získávat z registrů informace pro účely vyšetřování konkrétních případů. V této souvislosti by se měla důsledně uplatnit zásada přiměřenosti.

Daňové úniky jsou ale hodně palčivým místem. Odhady Evropské komise hovoří o tom, že státy EU ročně přijdou kvůli daňovým únikům u DPH o 170 miliard eur. Jde zhruba o 15 % celkových příjmů z DPH. Nedávno proto Evropská komise představila akční plán, který má být prvním krokem na cestě ke sjednocení systému sazeb DPH napříč Unií. Pak by již přeshraniční daňové úniky nebyly možné. A komise představila rovněž nové požadavky na transparentnost nadnárodních společností v oblasti daní. O co se jedná v tomto případě?

Václav Bílý: Přes 6 500 společností činných v EU, jejichž celkové obraty přesahují 750 milionů eur, by mělo ročně vyčíslit a zveřejnit částku daní zaplacenou v každém členském státě. Tato data by následně měla být veřejně dostupná po dobu pěti let. Zároveň by tyto společnosti měly povinnost zveřejnit celkovou výši daní zaplacených mimo EU.

Boj s daňovými úniky se ale dotýká i přímo bank. Zavazuje je k tomu Evropská směrnice. Banky podle směrnice musí od letošního roku informovat Finanční správu o osobních i firemních účtech zahraničních klientů...

Václav Bílý: Příslušná směrnice EU již byla transponována do českého právního řádu v podobě zákona o mezinárodní spolupráci při správě daní č. [105/2016](#) Sb. Tento zákon již nabyl účinnosti 6. dubna 2016.

Co všechno banky musí o svých zahraničních klientech Finanční správě sdělovat? A jaký to pro ně může mít dopad?

Václav Bílý: Banky a pojišťovny budou muset regulátorovi obecně sdělovat základní identifikační údaje o svých zahraničních klientech. Hlásit by se měly ovšem i mnohem citlivější údaje jako zůstatek na účtu ke konci roku nebo celková výše vyplacených či připsaných úroků a přijatých dividend.

Týkají se tyto výměny informací jenom zemí v rámci EU nebo něco obdobného platí pro uzavřené smlouvy i se zeměmi mimo EU?

Robert Němec: Vedle spolupráce v rámci Evropské unie a úmluvy OECD, jejímiž stranami jsou desítky států, má Česká republika bilaterální smlouvy s celou řadou zemí, které jsou obecně vnímány jako offshorové – Jersey, Britské Panenské ostrovy, Ostrov Man, Bermudy a další.

Do budoucna však budou muset banky a družstevní záložny „donášet“ na všechny své klienty. Návrh zákona o centrální evidenci účtů, který nedávno předložila vláda, totiž finančním institucím nařizuje, aby každý den v pravé poledne posílaly do centrálního registru vedeného u České národní banky údaje o všech svých klientech. Co si o tomto navrhovaném nařízení myslíte?

Václav Bílý: Tak široce pojatou průběžnou oznamovací povinnost považuji za nepřiměřený, nebezpečný zásah do práv klientů. Navíc neúměrně zatíží finanční instituce, prodraží jejich služby, a zhorší tak jejich konkurenceschopnost v mezinárodním měřítku. Domnívám se, že notifikační povinnosti by měly být omezeny na smysluplné minimum.

Myslím, že snad každého z nás napadne otázka, zda shromažďování takových údajů není nebezpečné, zneužitelné.

Martin Aschenbrenner: Shromažďování údajů zneužitelné je, zvláště jedná-li se o informace finanční povahy. Představa, že veřejná moc dokáže ohlídat důvěrnost takových informací a zamezit jejich zneužití, je v řadě případů naivní a mylná. Stačí se podívat na celou řadu kauz, kdy ze státní správy unikaly informace všeho druhu – a nejen v ČR. Argumenty politiků, že lidé nemusí mít strach ze zneužití informací předaných úřadům s odvoláním na jejich důvěrnost, беру velmi skepticky. Na druhou stranu se výkon veřejné správy samozřejmě bez informací neobejde. Podle mého názoru je tedy třeba zkoumat informační požadavky veřejné správy případ od případu. Na jedné misce vah je pak skutečná a objektivní potřeba určitých informací k výkonu veřejné správy, na druhé pak zájem zejména fyzických osob na tom, aby se tyto údaje nestaly veřejně dostupnými.

Na krácení daní pamatuje i připravovaná novela trestního zákoníku. Ta počítá s tím, že již příprava, pouhý pokus o krácení daní bude opět trestným činem. Jenže kde stojí ona hranice? Co ještě je legální daňovou optimalizací a co již trestným činem?

Václav Bílý: Vymezení takové hranice není jednoduché. Obecně, adresáti právních norem by přece neměli být trestáni za to, že si z několika možných variant vybrali tu výhodnější. Dle Nejvyššího soudu nemá daňový subjekt obecnou povinnost počínat si tak, aby se zvýšil daňový příjem státu. Na druhou stranu jistě najdeme případy, kdy sled určitých a samostatně zcela legálních kroků může dohromady znamenat naplnění daňového deliktu či trestného činu. Nejnovější judikatura Nejvyššího správního soudu stojí na premise, že operace, jejímž jediným skutečným účelem je eliminace či redukce daňové povinnosti bez toho, aby měla jiný hospodářský smysl, není legální daňovou optimalizací, i když je jinak v souladu s platným právem.

Robert Němec: Obecně lze konstatovat, že v současné době panuje v této oblasti značná nejistota a komfortně se necítí ani daňoví poradci ani daňoví poplatníci – a vlastně ani příslušné orgány veřejné moci. Takový stav není žádoucí a napravit jej může buď legislativní změna, anebo příslušná soudní judikatura. Druhá cesta bude delší a zřejmě také bolestivější.

Co si myslíte o roli poradců, třeba i advokátů, kteří figurují v takových transakcích?

Robert Němec: Jak už jsme zmiňovali, předně nejde všechny „tyto“ transakce házet do jednoho pytle. Ne všechny mají stejný účel. Ale jinak, je mnoho typů poradenství, která klienti v této souvislosti čerpají nebo můžou čerpat. Nejen služby advokátů. Ve hře jsou daňoví poradci, nejrůznější typy ekonomického a investičního poradenství atd. Každá profese má trochu jinou roli a také každá je spojená s trochu jinou regulací a odpovědností, případně důvěrností. Advokacie je bezesporu tou nejregulovanější.

Martin Aschenbrenner: Advokát většinou není tím, kdo definuje účel ani ekonomické výhody a motivy, my jsme tady od techniky celé realizace. Takže často skutečně ani nejsme u toho, když si klient ujasňuje své nejnvnitřnější motivy. To neznamená, že bychom nerozuměli kontextu transakce nebo že by nám chyběly klíčové informace. Naopak, advokát našeho typu dnes již polovinou své expertízy je ekonomem a manažerem. Ale stále platí, že se primárně soustředíme na faktickou stránku věci. Nejsme prokurátoři, abychom detailně zkoumali veškeré pohnutky svých klientů. Že se mezi advokáty najdou i tací, kteří se cíleně a aktivně podílejí na nejrůznějších nelegálních záměrech, to je jasné, každá profese má své černé ovce, ale na podstatě advokátní profese to nic nemění. Platí, že povoleno je, co není zakázáno. Nejsme tady od toho, abychom apelovali na morálku klientů a nutili je dělat složité a nevýhodné kroky tam, kde mají možnost volit kroky jednodušší a výhodnější.

Foto: Zdeněk Rerych

Rozhovor byl publikován v rámci vydání EPRAVO.CZ Digital - květen 2016.

Nové číslo **EPRAVO.CZ Digital** si můžete stáhnout **ZDARMA** na **App Store**, **Google Play** a **Windows Store**, a to přímo z Vašeho tabletu či chytrého telefonu. Pokud máte již aplikaci staženou, postačí si stáhnout pouze nové vydání. Využít můžete také webový archiv starších čísel na adrese tablet.epravo.cz.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Půl roku po účinnosti novely stavebního zákona](#)
- [Rozhovor s Adamem Vojtěchem](#)
- [Video rozhovor s Danielou Kovářovou](#)
- [Video rozhovor s Martinem Maisnerem](#)
- [Video rozhovor s Monikou Novotnou](#)
- [Video rozhovor s Robertem Nerudou](#)
- [Video rozhovor s Michalem Vepřekem](#)

- [Video rozhovor s Robertem Němecem](#)
- [Video rozhovor s Michalem Hinkem](#)
- [Video rozhovor s Janem Pořízkem](#)
- [Video rozhovor s Martinem Nedelkou](#)